

# ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 855

гр. гр. Добрич, 30.09.2022 г.

**ОКРЪЖЕН СЪД – ДОБРИЧ** в закрито заседание на тридесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Галатея П. Ханджиева Милева

Членове: Д. Г. Дякова

Жечка Н. Маргенова Томова

като разгледа докладваното от Жечка Н. Маргенова Томова Въззивно гражданско дело № 20223200500620 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Въззивното производство е образувано по въззивна жалба вх. №14371/19.08.2022г., подадена от З. Т. Т. ЕГН \*\*\*\* гр.Д., чрез адв.М. И.-ДАК, срещу решение №805/05.08.2022г. по гр.д.№3737/2021г.на РС-Добрич, с което е отхвърлен предявения от него срещу М. Д. Х. ЕГН \*\*\*\*\* гр.Д. иск за обявяване на Предварителен договор за покупко – продажба на недвижим имот от 21.10.2021г. , сключен между ответницата М. Д. Х. ЕГН \*\*\*\*\* – продавач и ищеца З. Т. Т. ЕГН \*\*\*\*\* купувач по отношение на Дворно място в град Добрич с площ 260/349 кв.м в идеални части - ПИ с идентификатор \*\*\* по кадастралната карта на гр.Добрич,находящ се гр.Д. заедно с построените в него сгради по скици от СГКК-Добрич с №№ \*\*\*1 - жилищна сграда еднофамилна с площ 43 кв.м ; № \*\*\*2- друг вид сграда за обитаване с площ 10 кв.м и \*\*\*3 - друг вид сграда за обитаване с площ 7 кв.м , при договорена цена от 25 000 лева

В първоинстанционното производство, в срока за отговор, са били събрани писмени доказателства относно здравословното състояние на ответницата М. Д. Х., сочеши че същата страда от \*\*\*\*/епикриза от „Център за психично здраве д-р П.Станчев-Добрич“ЕООД, епикриза от ДПБ“Карвуна“/, изпратени по пощата с писмо, сочещо за подател самата ответница, ведно със саморъчно изпълнен от същата отговор/възражение/, както и отговор от името на ответницата, чрез дъщеря и Т. И. Р./без данни за

представителната и власт/, в който се съдържат твърдения за здравословното състояние на ответницата и необходимост от установяване дали разбира свойството и значението на действията си . Служебно е изискан от районния съд и препис от решение №103/18.03.2022г. по н.ч.д. №274/2020г.на РС-Добрич, с което на основание чл.162, ал.1 и ал.2 от Закона за здравето е постановено задължително лечение от стационарен тип спрямо М. Д. Х. за срок от три месеца в ДПБ“Карвуна“ по причина на същото психично заболяване. По данни от протокола от проведеното на 21.07.2022г. съдебно заседание ответницата е давала и обяснения в хода на делото, че е лежала в психиатрия, отричайки наличието на психично заболяване, както и обяснения за житейски събития, пораждащи съмнения относно наличието на целенасочена мисловна дейност. Съдът е предприел и действия за установяване на психичното заболяване и последиците от същото по отношение дееспособността на ответницата с привличане на вещо лице – д-р.Т. С./психиатър/. Вещото лице не е изпълнило поставената му задача. Със заявление вх.№11715/07.07.2022г. вещото лице е информирало съда за многократно търсене на ответницата за изследването и на различни адреси и, че същата отказва да му съдейства за изследването, отговаряла „коя си ти.., ще си правя каквото си искам.“, крещяла, ставала интензивно напрегната, с агресивни прояви. В мотивите на обжалваното решение, съдът е посочил, че са налице данни за заболяването на ответницата и невъзможността и да разбира свойството и значението на постъпките си, при което „уважаването на иска по чл.19, ал.3 от ЗЗД ще противоречи на морала, тъй като окончателния договор би могъл да бъде нищожен“.

Тези констатации на първоинстанционния съд относно дееспособността на ответницата обуславят приложението на разпоредбата на чл. 229 ал.1 т.3 от ГПК, съобразно която, съдът спира производството, когато е необходимо да се учреди настойничество или попечителство на някоя от страните. Процесуалната дееспособност е абсолютна процесуална предпоставка и съдът следва да спре производството по делото, когато страната преди или по време на процеса е станала недееспособна.

Трайна е практиката на ВКС, формирана по реда на чл. 274, ал. 3 ГПК - определение № 53 от 7.03.2019 г. по ч. гр. д. № 303/2019 г., ВКС, II г. о.; определение № 382/25.07.2017 г. по ч. гр. д. № 2758/2017 г., ВКС, IV г. о; определение № 326 от 3.08.2020 г. на ВКС по ч. гр. д. №1453/2020 г., III г.

о.;определение № 43/18.01.2017 г. по ч. гр. д. № 67/2017 г., ВКС, IV г. о.;определение № 414/05.10.2012 г. по ч. гр. д. № 423/2012 г., ВКС, II г. о.; определение № 747/16.10.2014 г. по ч. гр. д. № 4677/2014 г., ВКС, III г. о., че спиране на производството в хипотезата на чл. 229 ал. 1 т. 3 ГПК настъпва със самото осъществяване на предвидения от закона факт, без да е необходимо позоваване от страната, респ. да е направено искане или да е налице разпореждане на съда. Фактът на настъпване на недееспособността на страната дори може да не е известен на съда или на страните, подобно на основанието за спиране при смърт на някоя от страните. В тези два случая, основанието за спиране на производството настъпва по силата на закона от деня на събитието, поради което при установяване недееспособност на страна по делото, съдът следва да спре производството по делото до назначаването на настойник/попечител на същата. Достатъчно е установяването, че страната не може да разбира свойството и значението на извършеното и да ръководи постъпките си, за да е налице основание за спиране на производството в сочената хипотеза. От тези съображения недвусмислено следва изводът, че установяването на нуждата от назначаване на настойник/попечител на страната може да предшества съдебното решение, с което приключва особеното производство, уредено в глава XXVIII от ГПК по поставяне под запрещение. С оглед конкретните обстоятелства и факти по делото, когато е установено, че страната вероятно не може да разбира свойството и значението на извършеното и да ръководи постъпките си, т.е. е установена нуждата от назначаване на настойник или попечител, съдът следва да спре производството по реда на чл. 229 ал. 1 т. 3 ГПК. Надлежна информация за здравословното състояние на страната, рефлектиращо върху дееспособността и, е както влязло в сила решение за поставяне под запрещение, така и други писмени доказателства /ако производството за поставяне под запрещение не е заведено или е все още висящо/. В тези случаи спирането се постановява в защита правата и имуществените интереси на страната и при съблюдаване в най-пълна степен на нейния интерес ,като изискването за назначаването на настойник следва да бъде съблюдувано и в случай,че страната има процесуален представител адвокат.

Както беше посочено по-горе, данните по делото сочат необходимостта да бъде спряно производството до назначаване на настойник на ответницата и тази необходимост да е установена от Добричкия районен съд още в началото

на производството, който обаче не е предприел следващите се от това действия, описани по-горе.

С оглед на горното, както съобщаването на постановления съдебен акт, така и връчването на препис от въззивната жалба по реда на чл. 263 от ГПК за отговор е нередовно. Тези действия не могат да бъдат поправени от въззивния съд. Пропускът на първоинстанционния съд съставлява пречка за администриране на подадената от З. Т. Т. въззивна жалба, така също и за разглеждането ѝ от въззивния съд без участие на настойник на насрещната страна. Преценката за горното се прави от администрацията съд съгласно чл. 259-чл.263 от ГПК-ДРС, като същият следва да съобрази и служебно съгласно чл. 7 от ГПК, във връзка с чл. 28 от ГПК надлежното извършване на действията по съобщаване на решението, връчване на препис от въззивната жалба и подаването евентуално на отговор-така определение № 29596/19.12.2018 год. по в.гр.д.№ 16712/2018 год. на СГС.

Горното налага производството по въззивното дело да бъде прекратено и делото върнато на ДРС, който да постанови спиране на производството на основание по чл. 229 ал.1 т.3 от ГПК, да сезира Окръжна прокуратура за образуване на производство по чл. 336 и сл. от ГПК, като след назначаване на настойник от органа по чл.154 от СК, извърши надлежно съобщаване на решението и връчване на въззивната жалба.

С оглед гореизложеното, съдът

## **ОПРЕДЕЛИ:**

**ПРЕКРАТЯВА ПРОИЗВОДСТВОТО** по в.гр.д.№ 620/2022 год. на ДОС  
и

**ВРЪЩА** делото на Добрички районен съд за постановяване спиране на производството по реда на чл. 229 ал.1 т.3 от ГПК, сезиране на Окръжна прокуратура за образуване на производство по чл. 336 от ГПК и сл., изпълнение на процедурата по връчване на книжата по делото/решението, въззивната жалба/ на назначения от органа по чл. 154 от СК настойник на М. Д. Х. ЕГН \*\*\*\*\* гр.Д. .

След приключване на процедурата делото да бъде върнато на въззивния съд за произнасяне по въззивната жалба.

Определението не подлежи на обжалване.

**Председател:** \_\_\_\_\_

**Членове:**

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_